

Stemtest

Dik van der Meulen – Kinderen in de nacht: over wolven en mensen

Bij de Wolvengebeurtenis – *event* is nauwelijks te vertalen – denken wetenschappers meestal aan de directe voorouder van de moderne wolf, een niet al te groot dier dat de naam *Canis etruscus* heeft gekregen. Hij moet 2,5 miljoen jaar geleden hebben geleefd en is vernoemd naar het gebied ten noorden van Rome, waar de meeste resten zijn aangetroffen. Maar ook in onze streken kwam hij voor. Op de Maasvlakte is een fossiele linkerbovenkaak gevonden die vermoedelijk aan zo'n Etruskische wolf heeft toebehoord.

De bescheiden hondachtige was de stamvader van grotere roofdieren, waarvan de Amerikaanse reuzewolf de meest vervaarlijke was. De Amerikaanse paleontoloog Joseph Leidy gaf hem in 1858 de wetenschappelijke naam *Canis dirus*, vrij te vertalen als Horrorwolf. Je zou hem de koning der wolven kunnen noemen. Hij joeg in groepen op grote dieren, verzwakte mammoeten inbegrepen.

Wie het skelet van zo'n horrorwolf wil zien, kan in allerlei musea terecht, want er zijn er heel wat van teruggevonden. Een prachtexemplaar bevindt zich in de Parijse Galerie de Paléontologie et d'Anatomie comparée in het Muséum national d'Histoire naturelle. De negentiende-eeuwse zalen worden gedomineerd door skeletten van dieren van nu en uit voorbije tijden. De uitgestorven dieren staan in ruwe chronologie gerangschikt: voorin de dinosauriërs, zoals een diplodocus van zeker vijftwintig meter en een allosaurus, beide zo'n 150 miljoen jaar oud; achterin de mastodonten, mammoeten en andere dieren die pas recent zijn uitgestorven. Hoewel voor lekenogen nauwelijks zichtbaar, is er een belangrijk verschil tussen de skeletten: de botten van de zoogdieren zijn donkerbruin van ouderdom, maar onveranderd, dat wil zeggen organisch gebleven, terwijl de dinosauriërs in de loop van de miljoenen jaren versteend zijn.

Het is even zoeken voor je hem vindt, in een uithoek van de afdeling Uitgestorven Zoogdieren. Hoewel hij al 40.000 jaar morsdood is, heb je de neiging afstand te bewaren. Alles is zwaar aan zijn gebeente: de poten, de schouderbladen, de plumpe kop met kaken die botten van grote prooidieren konden vermalen. Het is een wonderlijke gedachte dat deze schijnbaar onoverwinnelijke allesdoder van de aardbodem is verdwenen, terwijl zijn kleinere nabije verwant, de gewone wolf, overleefde en zich over het gehele noordelijk halfrond zou verspreiden.

De *direwolf*, zoals zijn Engelse naam luidt, heeft de laatste jaren een zekere bekendheid gekregen. In de fictieve wereld van de televisieserie *Game of Thrones* treedt hij op als waak- en vechthond van diverse hoofdrolspelers. Trouwe maar levensgevaarlijke kameraden, die menige schurk voorgoed tot zwijgen brengen. Om *Canis dirus* opnieuw tot leven te wekken, grepen de makers van de televisieserie terug op *Canis lupus*, al weet niemand of de gewone wolf uiterlijk op de reuzewolf heeft geleken. Aan de hand van botten kan veel worden vastgesteld, maar niet de beharing, de kleur of de vorm van de oren.

Over enig contact tussen de mens en de reuzewolf is niets bekend. Stonden ze elkaar naar het leven? Waren ze concurrenten of vijanden? Of waren er, zoals in *Game of Thrones*, juist allianties denkbaar tussen beide jagers op groot wild? We weten het niet, we weten eigenlijk zo goed als niets: noch over de reuzewolf, noch over de eerste menselijke bewoners van het Amerikaanse continent.